

Projekt očuvanja okoliša „Koristi me”

Zdenka Verban Buzeti, Branislava Belović

Sažetak:

Veliki problem za okoliš danas predstavljaju plastične vrećice, osobito one tanke za kupnju voća i povrća u trgovinama, a koje su na blagajni besplatne i dostupne u pravilu „uzmi koliko želiš.” Većina tih vrećica završava na odlagalištima otpada, čime postaju velik problem za okoliš, obzirom da plastika pripada skupini teško razgradivih tvari. Idejni začetnici projekta pod nazivom „Koristi me ” tri su partnera u Pomurskoj regiji koji već neko vrijeme raznim akcijama aktivno potiču na očuvanje zdravlja i stvaranja i čuvanja zdrave prirodne okoline: Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, Pomurski centar za ekologiju i Vzemna – centar za dobrovoljno zdravstveno osiguranje Republike Slovenije. Ciljevi ovog projekta i njegovih aktivnosti bili su zalaganje za očuvanje okoliša, osvještavanje ljudi o štetnom utjecaju plastičnih vrećica, poticanje na smanjenje zagađenja okoliša plastičnim vrećicama te uporabu platnenih torbi, kao i učenje djece o zdravom načinu života i očuvanju prirodnog okoliša. Aktivnosti u okviru ovog projekta odvijale su se u nekoliko faza: informiranje i osvještavanje učenika o važnosti zaštite okoliša i kreativno-edukativne radionice (oslikavanje platnenih torbi), izložba radova, zaključna priredba te sadenje voćki u dvorištima škola sudionica. Širokom medijskom zastupljenošću projekt je preko raznih događanja neprestano ukazivao na problem velikog zagađenja okoliša zbog kupovanja plastičnih vrećica i time poticao uporabu platnenih torbi te na kraju potaknuo promjene na prostoru čitave Slovenije. Predstavljeni projekt je ujedno i dokaz da jedna „manja” akcija, iako provedena na lokalnoj razini, može istovremeno biti pokretač većih promjena na nacionalnoj razini.

Ključne riječi :

Zaštita okoliša, plastične vrećice, podizanje svijesti, učenici

Uvod

Veliki problem za okoliš danas predstavljaju plastične vrećice, osobito one tanke za kupnju voća i povrća u trgovinama, a koje su na blagajni besplatne i dostupne u pravilu „uzmi koliko želiš.” Većina tih vrećica završava na odlagalištima otpada, čime postaju velik problem za okoliš, obzirom da plastika pripada skupini teško razgradivih tvari.

Idejni začetnici projekta pod nazivom „Koristi me ” tri su partnera u Pomurskoj regiji koji već neko vrijeme raznim akcijama aktivno potiču na očuvanje zdravlja i stvaranja i čuvanja zdrave prirodne okoline: Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, Pomurski centar za ekologiju i Vzajemna – centar za dobrovoljno zdravstveno osiguranje Republike Slovenije.

Ciljevi ovog projekta i njegovih aktivnosti bili su zalaganje za očuvanje okoliša, osvještavanje ljudi o štetnom utjecaju plastičnih vrećica, poticanje na smanjenje zagađenja okoliša plastičnim vrećicama te uporabu platnenih torbi, kao i učenje djece zdravom načinu života i očuvanju prirodnog okoliša.

Tijek akcije

Ciljane skupine bili su *učenici osnovnih škola, a time posredno i odraslo stanovništvo*. U akciji je sudjelovalo 424 učenika iz 26 pomurskih osnovnih škola te jedna osnovna škola iz Međimurske županije (OŠ „Dr. Vinka Žganca“ Vratišinec) u Hrvatskoj.

Aktivnosti u okviru ovog projekta odvijale su se u više faza. Početna faza sastojala se od *informiranja i osvještavanja učenika* o važnosti zaštite okoliša i kreativno-edukativnih radionica. Učiteljice su u tom uvodnom dijelu akcije s učenicima pričale o zaštiti okoliša, prirodi i o važnoj ulozi pojedinca u zaštiti okoliša. Na taj način usmjereni, učenici su u nastavku akcije na radionicama *oslikavali platnene torbe* na temu voća i cvijeća. Pritom su im njihova dječja kreativnost i domišljatost bile glavne vodilje. Izradili su prekrasne torbe s toliko različitih motiva koliko je bilo i malih slikara. Oslikane su bile ukupno 1272 torbe koje su na kraju bile izložene na **zajedničkoj izložbi**. Izložba je bila otvorena **priredbom** na kojoj su prisustvovali učenici svih škola sudionica, kao i njihovi mentori. Učenici su primili nagrade i pohvalnice za inovativnost i kreativan rad. Među nagrađenima su bili i učenici osnovne škole iz Međimurske županije.

Sredstvima dobivenih prodajom torbi **zasadene su voćke** u dvorištima škola sudionica. Glavna svrha sadnje voćaka je poticanje učenika da jedu svježe voće iz svoje okoline te zaštita od štetnog utjecaja sunčevih zraka. Prva voćka bila je zasadena u okviru **organiziranog medijskog događanja** u dvorištu jedne od škola koje su sudjelovale u akciji.

Uključivanjem u akciju škole iz susjedne pogranične regije – Međimurja, dodali smo novog partnera u svoju prekograničnu mrežu.

Od samog početka akcije događanja su pratili mediji te obavještavali javnost o njihovom tijeku. U akciju su se uključili već u njenoj početnoj fazi, na uvodnoj konferenciji za novinare te su čitavo vrijeme pratili događanja u sklopu akcije.

Zahvaljujući planiranoj suradnji s medijima postignuta je velika medijska pozornost te odjek u javnosti na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Projekt je ostvaren uz minimalna sredstva koja su pokrila isključivo materijalne troškove.

Angažman partnera ove akcije bio je sastavni dio njihovih redovnih aktivnosti.

Komisija bira najuspješnije radove

Dječji radovi

Zaključna priredba

Izložba dječjih radova –nosivih vrećica

Prisutnost medija na priredbi

Nagrađeni učenik iz Međimurske županije (OŠ »Dr. Vinka Žganca« Vratašinec)

Sađenje voćke na dvorištu OŠ

O projektu izvještavaju i nacionalni mediji

Zaključak:

Projekt pod naslovom „Koristi me” velikom je medijskom zastupljenošću obuhvatio šire područje na prostoru Slovenije te je tako putem raznih događanja neprestano ukazivao na problem velikog zagađenja okoliša zbog kupovanja plastičnih vrećica i time poticao uporabu platnenih torbi. Dodatna vrijednost i zasluga ovog projekta je da je doveo do promjena na prostoru čitave Slovenije. Česta i raznolika, medijski praćena događanja, potaknula su veći broj trgovačkih lanaca da promijene svoju politiku prodaje. Tako su najveći trgovački lanci u prodaju uveli i platnene torbe, kojih je prije projekta „Koristi me” u čitavoj Sloveniji, u ponudi bilo izuzetno malo. Predstavljeni projekt dokaz je da jedna „manja” akcija, iako provedena na lokalnoj razini, može istovremeno biti pokretač većih promjena na nacionalnoj razini.